
VVM-redegørelse & miljøvurdering

Kalkindvinding ved Mjels

AALBORG
KOMMUNE.DK

Rapport: VVM-Redegørelse & Miljøvurdering af kalkindvinding ved Mjels

Projektorganisation: Peter Pedersen, Aalborg Kommune
Anne-Vibeke Skovmark, Aalborg Kommune
Bente Pedersen, Aalborg Kommune
K.L. Kristensen A/S

Redaktion: Aalborg Kommune

Copyright: Aalborg Kommune

Dato: November 2012

Kontaktperson: Peter Pedersen

Kontaktadresse: Aalborg Kommune
Teknik- & Miljøforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
Tlf. 9931 2000
plan.byg@aalborg.dk

Hjemmeside: www.aalborgkommune.dk

Indholdsfortegnelse

0.	Forord	4
1.	VVM-redegørelse og miljøvurdering	6
2.	Projektbeskrivelse	10
3.	Eksisterende fysiske og planmæssige forhold	14
4.	Landskab og geologi	16
5.	Natur og kultur	17
6.	Trafik, støj, vibrationer, støv og vand	19
7.	Affald, jord og råstoffer	21
8.	Grundvand og overfladevand	22
9.	Befolkning og sundhed	24
10.	Miljøafledte socioøkonomiske effekter	24
11.	Områdets tilstand efter indvinding	25
12.	Alternativer	26
13.	Afværgeforanstaltninger og overvågning	27
14.	Sammenfattende redegørelse (maj 2013)	28
15.	Litteraturliste	30

Bilag**Bilag 1: Figur 5 – Kotekort, Landinspektør Syd I/S, Grindsted****Bilag 2: Figur 2 – LandinspektørSyd I/S, Grindsted**

0. Forord

K.L. Kristiansen A/S har søgt om tilladelse til at forsætte den eksisterende indvinding af kalk på Mjels Østergaard Kalkværk ved Mjels. Der søges om en indvindingsperiode på 30 år og et samlet indvindingsareal på ca. 31,5 ha.

Den nuværende indvinding sker på baggrund af en råstoftilladelse meddelt af Nordjyllands Amt. Denne tilladelse udløber den 1. juli 2013. Indvindingen af kalk i kalkbruddet ved Mjels Østergaard Kalkværk har med forskellige tilladelser været i gang siden 1960.

Aalborg Kommune vurderer, at der forinden, at der kan meddeles ny tilladelse til fortsat kalkindvinding skal udarbejdes et kommuneplantillæg med VVM-redegørelse. VVM står for Vurdering af Virkninger på Miljøet.

Det fremgår af VVM-bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1510 af 15. december 2010 om visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning), bilag 1 pkt. 18, at der skal udarbejdes en VVM-redegørelse når der er tale om åbne brud der er større end 25 ha.

Et anlæg, der er VVM-pligtigt, må ikke realiseres før der er tilvejebragt et kommuneplantillæg med retningslinier samt en tilhørende VVM-redegørelse. Samtidigt skal projektet vurderes efter "Lov om miljøvurdering af planer og programmer af – lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009". Derfor er nærværende VVM-redegørelse suppleret med et afsnit om afværgeforanstaltninger og overvågning.

1. VVM-redegørelse og miljøvurdering

1.1. Indledning

K. L. Kristensen A/S ønsker at forsætte Mjels Østergaard Kalkværks eksisterende indvinding af kalk ved Mjels. Da der er tale om en eksisterende indvinding, der har været aktiv i mere end 10 år samt at indvindingsarealet udgør mere end 25 ha har Aalborg Kommune meddelt, at tilladelse til fortsat indvinding er omfattet af obligatorisk VVM-pligt. Der er derfor udarbejdet nærværende VVM-redegørelse med Miljøvurdering samt et kommuneplantillæg.

Arealet hvor der søges om fortsat indvinding er på 31,5 ha og i sin helhed udlagt som aktivt graveområde i Råstofplan 2012 for Region Nordjylland.

K.L. Kristensen A/S' indvinding sker i dag i henhold til råstoff tilladelse meddelt af Nordjyllands Amt den 4. juli 2003. Denne tilladelse udløber den 1. juli 2013. Der er søgt om tilladelse til indvinding i yderligere 30 år.

1.2. Lovgrundlag

Råstofindvinding fra åbne brud, der arealmæssigt dækker mere end 25 ha er omfattet af obligatorisk VVM-pligt.

VVM-pligten medfører, at der ikke kan meddeles råstoff tilladelse før end der er udarbejdet retningslinier i kommuneplanen om beliggenhed og udformning af anlægget samt udarbejdet en tilhørende VVM-redegørelse og Miljøvurdering.

VVM-redegørelse og Miljøvurdering udarbejdes og gennemføres med hjemmel i:

- Lov om miljøvurdering af planer og programmer, jf. lovbekendtgørelse nr. 936 af 24. september 2009.
- Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning – lovbekendtgørelse nr. 1510 af 15. december 2010.

Idet der indholdsmæssigt er stort sammenfald i de undersøgelser der skal foretages efter de 2 regelsæt, er miljørapporten og VVM-redegørelsen for K.L. Kristensens kalkindvinding udarbejdet som et samlet dokument.

1.3 Planmæssig baggrund

Kommuneplan

Området er i kommuneplanen udpeget til øvrigt landområde og det ansøgte indvindingsområde er beliggende i Kommuneplanens område 7.9.A2 Nøtten. Kommunenplanen fastlægger området til flersidig anvendelse med hovedvægt på ekstensiv landbrugsdrift og råstoindvinding.

Råstofplan

Indvindingsarealet er i sin helhed udlagt som graveområde i Råstofplan 2012 for Region Nordjylland. Indenfor de i Råstofplanen udlagte graveområder må der ikke planlægges for eller etableres anlæg, der forhindrer indvindingen af råstoffer, jf. afsnit 3.

Region Nordjylland har udpeget de regionale graveområder, som er råstofholdige områder, hvor råstofinteresserne på baggrund af en afvejning af de interesser, der er nævnt i råstoflovens § 3, er prioriteret højt i forhold til andre interesser.

1.4 VVM og Miljøvurdering

K.L. Kristensen A/S har søgt om tilladelse til at fortsætte kalkindvindingen ved selskabets eksisterende kalkbrud – Mjels Østergaard Kalkværk.

Fortsat tilladelse til kalkindvinding i det eksisterende brud er VVM-pligtigt, idet kalkbruddet udgør 31,5 ha. Der udløses obligatorisk VVM-pligt, når åbne brud er større end 25 ha. VVM- og Miljøvurderingsarbejdet blev igangsat med en debatfase fra den 19. september 2012 til den 17. oktober 2012, med henblik på, at indkalde forslag og ideer til planlægningsarbejdet.

Der er i debatfasen indkommet 2 indlæg fra naboer bosiddende i den tilgrænsende landsby – Mjels.

Disse forslag er behandlet i VVM-redegørelsen ligesom der i råstoffilladelsen bliver indarbejdet vilkår, for at imødegå de beskrevne problemer.

Med hensyn til bemærkningerne fra naboerne drejer det sig om gener, som naboerne har oplevet ved den hidtidige drift af kalkværket. Det drejer sig bl.a. om gener i form af:

- Belastning med kalkstøv fra indvindingen og fra transporten af kalken væk fra værket,
- tilsmudsning af veje ved afhentning af kalk,
- bekymring for belastning af private drikkevandsboringer, og
- tilstopning af grøfter og kloaker.

De forhold, som naboerne har bragt frem i forbindelse med fordebatten, er undersøgt og vurderet i forbindelse med VVM-redegørelsen og Miljøvurderingen. Der skal således i forbindelse med VVM og miljøvurderingsarbejdet frembringes det bedst mulige grundlag til udarbejdelse af vilkår til råstoffilladelsen.

1.5 Sammenfatning – ikke teknisk resume

Det ikke tekniske resume indeholder en kortfattet beskrivelse af projektet samt en kortfattet gennemgang af de miljøpåvirkninger, som er gennemgået i VVM-redegørelsen.

Nærværende VVM-redegørelse og Miljøvurdering er udarbejdet med henblik på, at undersøge grundlaget og vilkårene for, at tillade fortsat kalkindvinding. Projektet belyses i forhold til 2 situationer. Enten tilladelse til fortsat kalkindvinding eller afslag til fortsat indvinding – sidstnævnte benævnes 0-alternativet.

I forhold til 0-alternativet forholder rapporten sig til levering af jordbrugskalk fra andre indvindingsområder.

I de følgende afsnit resumeres de forskellige miljøparametre, som er gennemgået i rapporten.

Landskab og geologi

Landskabet vil løbende blive påvirket, som følge af bortgravning af kalkressourcen ved fortsat kalkindvinding fra Mjels Østergaard Kalkværk. Med den nuværende produktion og afsætning vil det tage ca. 100 år, at nå ned til den maksimale gravedybde – kote 12 DVR 90 svarende til 2 meter over grundvandsspejlet. Kalkforekomsten er væsentlig dybere, men af beskyttelseshensyn vil der ikke blive givet tilladelse til indvinding under grundvandsspejlet.

Det forudsættes, at området skal efterbehandles til enten ekstensivt landbrugsdrift eller naturformål.

I det ansøgte indvindingsområde findes der ingen nationale eller internationale naturbeskyttelsesinteresser, kulturhistoriske værdier eller kendte arkæologiske fund.

I indvindingsområdets randzoner, dvs., de eksisterende gravegrænser mod naboejendommene har graveskrænterne udviklet sig til kalkoverdrev. Kalkoverdrev er en naturtype, som bl.a. er karakteriseret ved en speciel flora og fauna, der er knyttet til kalkholdige områder.

Trafik, støj, vibrationer og støv

Trafikken til og fra Mjels Østergaard Kalkværk vurderes ikke at stige ved tilladelse til fortsat kalkindvinding. Produktionen øges således ikke i forhold til den eksisterende tilladelse.

Støjbidraget ved de nærmeste beliggende boliger ligger inden for Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier.

I forhold til støv er der i debatfasen modtaget indlæg fra naboer i den tilgrænsende landsby Mjels om støvgener fra kalkværket.

I råstoffortilladelsen stilles der vilkår til begrænsning af støj- og støvgener. I afsnittet "Afværgeforanstaltninger og overvågning" findes der en nærmere beskrivelse af håndtering af støvgener.

Affald, jord og råstoffer

Indvinding af kalk på Mjels Østergaard Kalkværk medfører kun en begrænset produktion af affald herunder en meget begrænset mængde farligt affald. Affaldsprodukter, som spildolie, oliefiltre og batterier opbevares indendørs i værkstedsområdet, sorteret og i lukket container.

Forbrug af brændstoffer og vand forventes ikke at stige, idet produktionen af kalk ikke vil stige i forhold til den eksisterende tilladelse.

Grundvand og overfladevand

Det ansøgte indvindingsområde er beliggende i OSD-område (område med særlige drikkevandsinteresser). Risiko for nedsivning til grundvandet øges, når beskyttende jordlag fjernes. I råstoftilladelsen er der derfor indsat et vilkår der betyder, at der ikke må graves tættere på grundvandet end 2 meter – max gravedybde fastsættes til kote 12 DVR 90.

Det vurderes, at der er tilstrækkelig stor afstand fra indvindingsområdet til private og almene vandforsyningsboringer.

Befolkning og sundhed

Det ansøgte indvindingsareal har siden 1960 været anvendt til råstofindvinding. Før råstofindvindingens start blev området anvendt landbrugsmæssigt. Der er pt. ikke knyttet rekreative interesser til arealet.

Fortsættelse af den eksisterende råstofindvinding vurderes ikke at påvirke sundhedstilstanden i området. I forhold til de støvgener, som naboer har gjort opmærksom på i debatfasen er håndteringen af disse beskrevet i afsnittet "afværgeforanstaltninger og overvågning"

Miljøafledte socioøkonomiske effekter

Der er tale om et område, der er præget af landbrugsmæssig drift. Områdets sociale og økonomiske struktur ændres ikke ved tilladelse til fortsat Råstofindvinding.

Områdets anvendelse efter endt indvinding.

Når råstofressourcen er indvundet skal indvindingsområdet efterbehandles til enten til ekstensivt landbrug eller naturformål. På grund af indvindingsområdets beliggenhed i OSD-område stilles der i råstoftilladelsen bl.a. vilkår om, at der på de efterbehandlede arealer ikke må bruges hverken gødning eller sprøjtemidler.

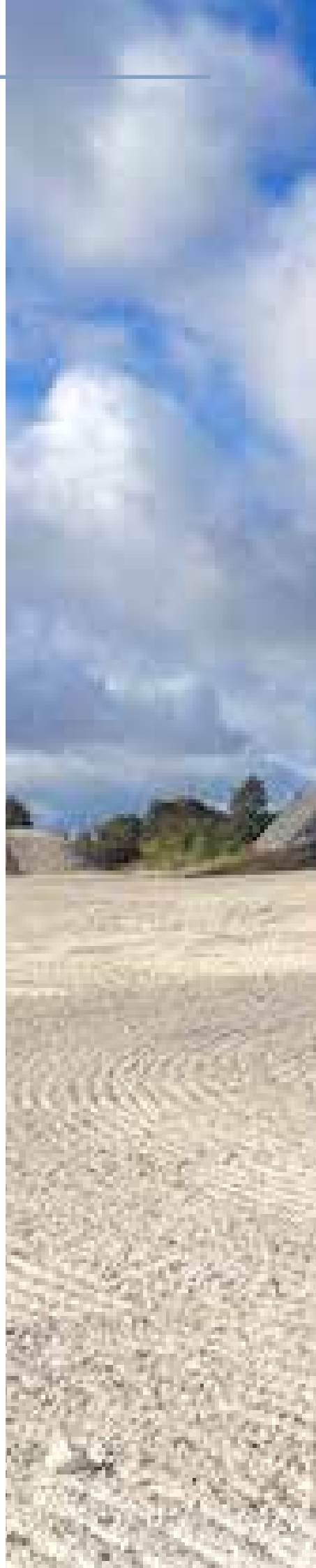
I forbindelse med tilladelsen stilles der krav om udarbejdelse af en efterbehandlingsplan.

Alternativer

VVM-redegørelsen beskriver 0-alternativet – altså den situation - hvor der ikke gives tilladelse til at fortsætte indvindingen.

Kalk er en ressource, som kun findes få steder i landet/verden. I det regionale råstofområde ved Mjels er der allerede en eksisterende indvinding i gang. Set fra en samfundsmæssig synsvinkel er det vigtigt, at ressourcen udnyttes bedst muligt inden området efterbehandles og overgår til anden anvendelse.

Stoppes indvindingen inden ressourcen er udnyttet vil den kommende anvendelse kunne besværliggøre, at restforekomsten kan udnyttes senere.

Afværgeforanstaltninger og overvågning

For, at afværge forurening af grundvandsressourcen, reducere gener for naboer mv. er der i råstoftilladelsen indsat en række vilkår, som bl.a. skal sikre at der ikke sker nedsivning af forurenende stoffer til grundvandet, sikre, at overholdelse af Miljøstyrelsens regler for støj samt dæmpe støvpåvirkning af omgivelserne.

Samlet vurdering

Konkluderende vurderes, at der er flere forhold der taler for en fortsættelse af den igangværende råstofindvinding ved Mjels Østergaard Kalkværk end forhold, som taler for, at stoppe udnyttelsen af råstofressourcen.

Det vurderes, at de væsentligste emner i forhold til afværgeforanstaltninger er fastsættelse af vilkår til sikring af områdets særlige drikkevandsinteresser samt opstilling af vilkår, der kan afværge støj- og støvbelastning i forhold til naboer.

Disse afværgeforanstaltninger fastsættes i al væsentlighed i råstoftilladelsen.

2. Projektbeskrivelse

Projektets placering og omfang

K.L. Kristensens kalkværk, Mjels Østergaard Kalkværk i Mjels er beliggende i Himmerland ca. 12 km syd for Aalborg på Volstedvej 99, 9230 Svenstrup J.

Kalkværket opererer med 2 indvindingsområder, som supplerer hinanden.

Indvindingsområde 1 er på matr. nr. 1l Mjels, 1p Nøtten, 4h Mjels, 1q Nøtten, 1r Nøtten, 1s Nøtten, 1t Nøtten, 4p Nøtten, 3ø Mjels. Indvindingsområde 2 er på matr. nr. 5g Mjels, 5h Mjels, 1t Mjels.

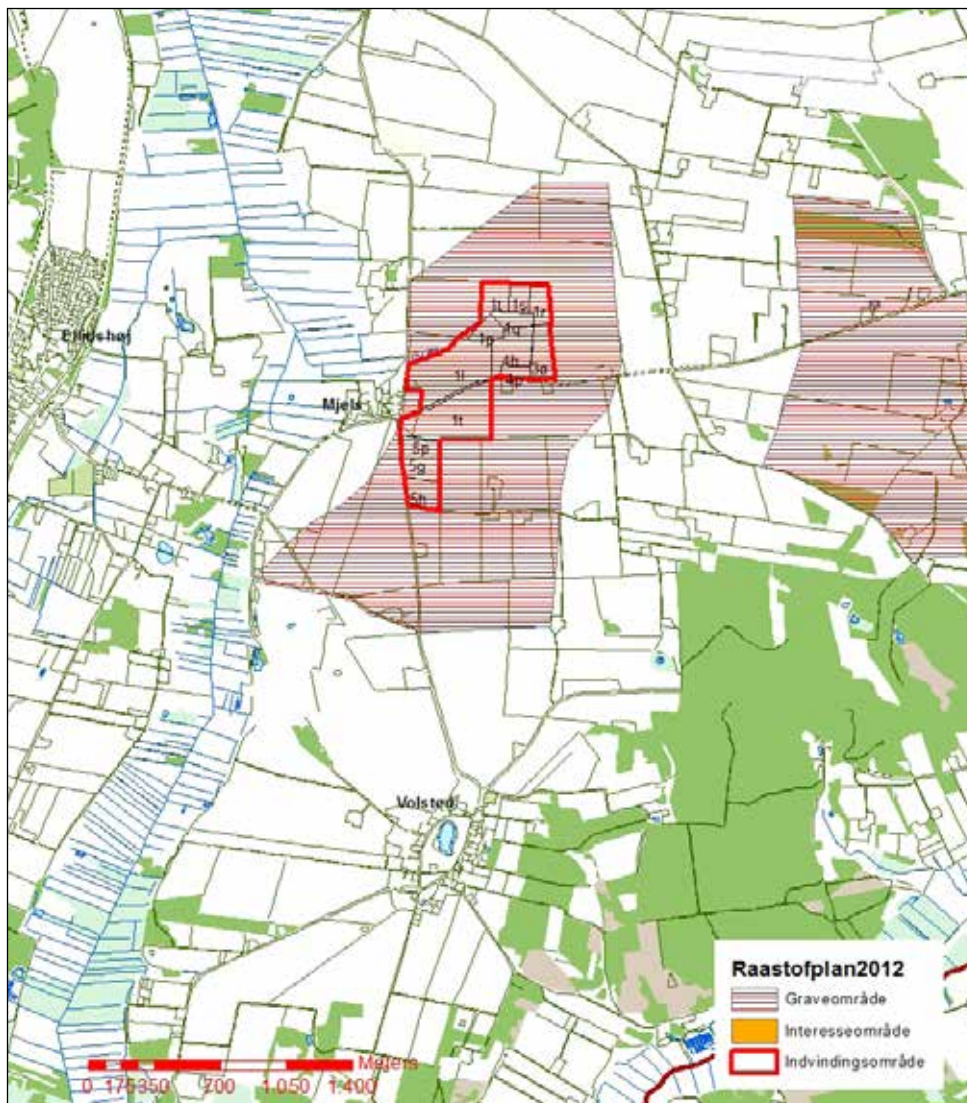
Fra kalkværkets indvindingsområder til Mjels er der ca. 300 m fra område 1, og ca. 200 m fra område 2. Fra kalkladen til nærmeste beboelse i Mjels er der ca. 150 meter.

Til Ferslev og Ellidshøj er der ca. 2 km. Syd for indvindingsområde 2 er der en bolig i landzone i en afstand af ca. 200 m fra indvindingsområdet.

Sydøst for indvindingsområde 1 er der en bolig i landzone med en afstand til indvindingsområdet på ca. 75 m. Begge steder ligger indvindingsområdet lavere end boligen.

Virksomheden har i dag indvindingstilladelse for et ca. 45 ha stort område gældende fra den 1. juli 2003 til den 1. juli 2013. Der ønskes en ny indvindingstilladelse på de samme matr. nr. for et areal på ca. 31,5 ha over en 30 årig periode. Området er udlagt som aktivt råstofområde i Råstofplan 2012 for Region Nordjylland.

Den daglige drift af virksomheden ændres ikke ved forlængelse af indvindingstilladelserne.

Indvindingsområde

Råvarenes forekomster i kvantitet og kvalitet

Indvindingsområdet, for hvilket der søges en ny indvindingstilladelse, er på ca. 31,5 ha og har en terrænkote på 16-39 (DVR 90), og der må indvindes ned til ca. 2 m over grundvandsspejlet (max gravedybde: kote 12 DVR 90), som er beliggende i kote 8-9. Se bilag 1 – figur 5.

De ca. 31,5 ha indeholder i alt ca. 6 mio. tons kalk. Der indvindes op til ca. 70.000 - 80.000 tons kalk pr. år, og der forventes også fremover en indvinding på max. 100.000 tons pr. år, dvs. maksimalt 3 mio. tons over en 30 årig periode.

Den kalkforekomst, der indvindes i Mjels, er en kridtforekomst med en meget fin kvalitet og en god spredetekarakteristik.

Mjels Østergaard Kalkværk producerer jordbrugskalk og magnesiumkalk. Udover egenproduktionen forhandler virksomheden en mindre mængde dolomitmalk, som er et importeret kalkprodukt med et højt magnesiumindhold.

Indretning og drift

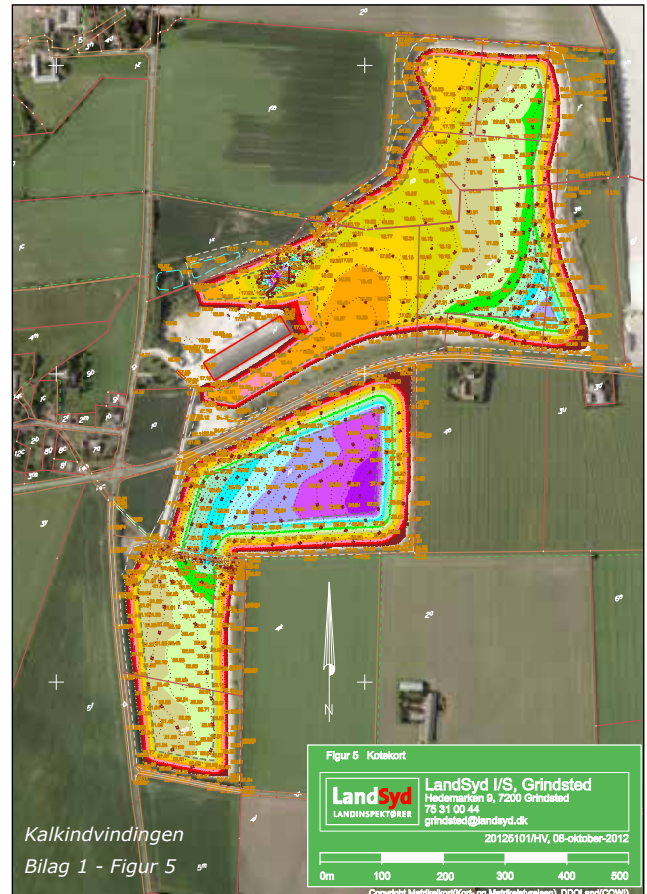
Kalkindvindingen foregår i 2 områder som vist i bilag 2 – figur 2.

Driftstider

Indvindingen foretages i perioden april - september, idet kalk maksimalt må indeholde ca. 18 % vand ved indsamlingen. Derfor kræver indvindingen tørt og solrigt vejr, og selve indvindingen begrænses således til 30-60 dage pr. år, normalt fra medio april til medio september.

Den normale daglige driftstid med indvinding og produktion foregår hverdage mellem kl. 7 og 18 og enkelte lørdag mellem kl. 7 og 14.

Udlevering af færdige produkter og levering af dolomitmalk foregår ligeledes på hverdage mellem kl. 7 og 18, og enkelt lørdage mellem 7 og 14. Herudover kan det være nødvendigt, at der er drift enkelte weekender, på grund af vejrlig.

Indvinding og forarbejdning af kalken

Kalken opbrydes først med en opbrydertand, som er monteret på en bulldozer, hvorefter en traktor trækker tallerkenharver hen over overfladen. Kalken skal nu soltørre ned til ca. 18 % vand. Derefter opsamles kalken med en scraper.

Scraperen aflæsser kalken i en stak ved siden af lagerhallen. Fra stakken læsses kalken løbende i en fødekasse ved hjælp af en gummihjulsælsser. Fra fødekassen falder kalken til harperiet, som kun tillader meget små sten at passere harpen sammen med kalken. Den harpede kalk (jordbrugskalk) lagres i lagerhallen for senere, (inde i hallen) at blive læsset på lastbiler ved hjælp af en gummihjulsælsser.

Virksomheden får årligt leveret 5-10.000 tons dolomitkalk fra England. Dolomitkalken tilføres periodevis med lastbiler fra Aalborg Havn. I disse perioder kommer der max 50 lastbiler i perioden mellem kl. 7 og 18. Dolomitkalken opbevares indendørs og tilføres produktionen vha. gummihjulsælsser og blandes med egen kalk. Denne blandede kalk benævnes magnesiumkalk og læsses på lastbiler inde i laden med en gummihjulsælsser.

Transport

Når råstofferne transporteres fra kalkladen til kunderne, sker dette med lastbiler. Den maksimale udleveringskapacitet er på ca. 350 tons pr. time, svarende til ca. 10 lastbiler pr. time. I højsæsonen (2 x ca. 1 måned pr. år) vil der kunne være en trafik af maksimalt 100 lastbiler i tidsrummet mellem kl. 6 og 18. Herudover afhentes en mindre del med traktorer af lokale landmænd.

Inden de læssede lastbiler forlader kalkværket, vejes de på en elektronisk brovægt, så det tilsikres:

- at kunden får de tons, han betaler for, og
- at lastbilerne ikke forlader kalkværket med ulovligt overlæs.

I de ca. 3-4 dage ca. 2 gange om året, hvor der bliver leveret dolomitkalk til virksomheden, vil denne kalk blive leveret af ca. 40 lastbiler pr. dag, dvs. 4-5 lastbiler pr. time.

Den væsentligste del af trafikken til og fra Mjels Østergaard Kalkværk sker via Volstedvej og Gunderupvej mod Mjels og Ellidshøj eller mod Hadsund Landevej. Det kørende materiel på virksomheden består af 2 gummi-hjulslæssere, 2 scrabere, 2 traktorer, 1 fejmaskine og 2 dumpers.

Det forventes ikke, at der i årene fremover bliver brug for mere materiel, eller at trafikken til og fra området vil forøges udover det ovenfor anførte. Det anvendte materiel bruger typisk omkring samlet 0,9 l dieselolie og smørelolie pr. produceret ton kalk.

Oplag af muld og overjord

Den gennemsnitlige overjordstykkelser i indvindingsområdet var ca. 2,0 m. For at kunne indvinde kalken er overjorden afrømmet og adskilt fra kalkforekomsten.

Afgravet muld og overjord er deponeret dels langs indvindingsområde 1's østlige skel og langs indvindingsområde 2's nordlige skel dels på virksomhedens matr.nre. 1v og 4o, begge Mjels By, Ferslev.

Skrænter og landskab

Mod naboskel bevares generelt en ca. 5 meter bræmme, hvor der ikke indvindes. Anlæg på skråninger etableres ikke med stejlere hældning end 1:2.

Langs indvindingsområdernes grænser er plantet løvtræer. I takt med indvindingen bliver indvindingsområdets skrænter beklædt med muld, besået med græs og beplantet med løvtræer. En væsentlig del af denne græssåning og beplantning sker ved naturlig forøgelse af den ovenfor eksisterende vegetation.

Efter endt råstofindvinding vil den oplagrede muld og overjord blive brugt som overjord for de etablerede arealer.

Der kan for udvikling af biodiversitet, efter aftale med Aalborg Kommune, efterlades skræntpartier uden efterbehandling med overjord og muld.

Forholdsregler i forbindelse med adgang til indvindingsområdet.

Der tillades ikke offentlig adgang til området.

3. Eksisterende fysiske og planmæssige forhold

Planmæssige forhold

Kommuneplanens hovedstruktur er den overordnede, strategiske og sammenfattende fysiske plan for Aalborg Kommune.

Hovedstrukturen fastlægger de overordnede mål for udviklingen indenfor de enkelte sektorer, for hele kommunen og for de enkelte områder. Der fastlægges bl.a. bymønsteret og fordelingen af boliger, erhverv, trafikbetjening og serviceydelser mellem de forskellige bysamfund.

Kommuneplanrammerne fastlægger mål, muligheder og begrænsninger for arealanvendelsen i de enkelte dele af kommunen.

3.1 Retningslinier fra kommuneplanen

Øvrigt landområde

Området er i kommuneplanen udpeget som "Øvrigt landområde", jf. retningslinie 11.2.3. I disse områder skal hensynet til jordbrug, natur og landskabsinteresser varetages i balance mellem interesserne i det åbne land.

Skovrejsning

I forhold til skovrejsning er graveområdet karakteriseret som uønsket for skovtilplantning indtil råstofforekomsterne er indvundet, jf. retningslinie 11.2.5.

Nitratfølsomme indvindingsområder

I Landsplandirektivet og i forslag til Statens vandplan er graveområdet karakteriseret som nitratfølsomt indvindingsområde. Grundvandet i området er sårbart, fordi der ikke eksisterer et lerlag over grundvandsmagasinet og er udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser, jf. afsnit 8. om grundvand.

Naturbeskyttelse og økologiske forbindelser

En del af råstofindvindingsområdet ligger i den yderste del af en større sammenhængende økologisk forbindelse, for åbne områder, som er kortlagt i kommuneplanen, jf. retningslinie nr. 11.3.8 Økologiske forbindelser må ikke brydes op af større anlæg som fx en vej, men dette er knap så relevant, da det er den yderste del af den økologiske forbindelse, som går ind i området. Dette er et aspekt, som kunne tale for at efterbehandle området til naturområde efter endt råstofindvinding.

Bevaringsværdige kulturmiljøer

Der er ikke bevaringsværdige kulturmiljøer i og omkring graveområdet, jf. retningslinie 5.2.1.

Kommuneplan

Graveområdet er i kommuneplanens hovedstruktur karakteriseret som råstofindvindingsområde. Indvindingsområdet er beliggende i landområde 7.9.A2 Nøtten i landområde sydøst.

Målet er, at bevare områdets kvaliteter som landbrugsområde og sikre muligheden for at udnytte råstofressourcen samtidig med, at grundvandet beskyttes mod forurening. Området udgør samtidig en landskabelig overgang mellem skov-/bakkelandskabet og Østerådalene. Det er målet, at landskabets åbne karakter og samspillet med bevaringsværdige landsbymiljøer skal fastholdes.

Anvendelse: Byrådet ønsker en flersidig arealanvendelse i området med hovedvægt på ekstensiv landbrugsdrift og råstofindvinding.

Råstofgrave skal efterbehandles til landbrug og natur. Der lægges vægt på, at området efterbehandles på en måde, som tilfører landskabet nye kvaliteter.

I forhold til miljø må området ikke udnyttes til grundvandsstruende aktiviteter.

Råstofplan 2012 for Region Nordjylland

Indvindingsområdet er optaget i Råstofplan 2012 for Region Nordjylland, som graveområde og aktiv råstofgrav. Indvindingen i Mjels Østergaard Kalkværks kalkbrud skal ske i overensstemmelse med retningslinierne i Råstofplan 2012. Herunder er retningslinje 1 gengivet i sin helhed. De øvrige retningslinier er refereret i det omfang, at de er relevante for projektet. Retningslinierne og regionens beskrivelser kan ses i deres helhed på Region Nordjyllands hjemmeside www.rn.dk.

Retningslinje 1

Anvendelse af graveområder

Indenfor de i råstofplanen udlagte graveområder må der ikke planlægges for eller etableres anlæg, der begrænser mulighederne for råstofudnyttelse. Efter endt råstofindvinding fastlægger den kommunale planlægning rammerne for den fremtidige arealanvendelse i området.

Råstofferne skal udnyttes og oparbejdes optimalt, såvel over som under grundvandsspejlet, i overensstemmelse med deres kvalitet. En tilladelse til indvinding under grundvandsspejlet kan gives på baggrund af en konkret vurdering af grundvands- og recipientkvalitetsforholdene.

Retningslinje 4 – Miljøhensyn ved råstofudnyttelse

Råstofindvinding og efterbehandling skal ske under hensyntagen til jordbrugs-, miljø- og naturinteresser, jf. råstoflovens §3.

Retningslinje 5 – Tilførsel af jord til råstofgrave

Tilførsel af fremmed jord til råstofgrave og tidligere råstofgraver er forbudt, jf. jordforureningslovens §52

4. Landskab og geologi

Indvindingen af kalk vil påvirke landskabet på den måde, at indvindingsterrænet vil blive sænket med 10-15 cm pr. år.

Når al kalken til sin tid er indvundet, og arealet skal efterbehandles, vil den muld og den overjord, som, da indvindingen påbegyndte, blev aførømmet og lagt i depot, blive genudlagt over det så lavereliggende areal.

Der vil i indvindingstilladelsen blive stillet vilkår om, at arealet skal efterbehandles til ekstensivt landbrug og eller naturformål. Begrundelsen herfor, er at der hermed tages hensyn til den langsigtede beskyttelse af grundvandsressourcen i området. Det vil være muligt at lade et nærmere antal kalkskrænter stå synlige til fx pædagogisk formidling og geologisk studium.

5. Natur og kultur

5.1 Internationale naturbeskyttelsesinteresser

Der er ingen internationale naturbeskyttelsesinteresser i eller omkring indvindingsområdet (EF-habitatområder, EF-fuglebeskyttelsesområde og Ramsarområder. Det nærmest beliggende beskyttelsesområde er Natura 2000 området "Rold Skov, Lindenberg Ådal og Madum sø, hvor afstanden er kortest ligger ca. 2 km fra indvindingsområdet.

Ændrede hydrologiske forhold

Råstofindvinding under grundvandsspejlet kan medføre ændring i grundvandspotentialerne. I de nuværende og kommende råstoftilladelse er der indsat/indsættes vilkår således, at det ikke er tilladt at indvinde under grundvandsspejlet. Det fastsættes således i råstoftilladelsen, at der ikke må indvindes tættere på grundvandsspejlet end 2 meter, dvs. at den maksimale indvindingsdybde fastsættes til kote 12 DVR 90. Der vil således ikke ske en sænkning af grundvandsstanden, som følge af råstofindvindingen.

Forstyrrelser fra indvindingsaktiviteterne

Den aktivitet, som er knyttet til indvinding, sortering og distribution af kalk medfører bl.a. et vist støjbidrag. Da der ikke findes truede dyrearter i området er det ikke aktuelt, at vurdere dette emne yderligere.

5.2 Naturbeskyttelsesinteresser

Fredninger

Der findes ingen fredninger, som vedrører natur i området.

Beskyttede naturtyper – Naturbeskyttelseslovens §3

Naturbeskyttelsesloven rummer en generel beskyttelse af en række naturtyper, når det samlede areal af disse naturtyper er mindst 2.500 m². De naturtyper, som er beskyttet efter naturbeskyttelsesloven er, heder, moser, ferske enge, strandenge og overdrev. Samtidigt indeholder loven en beskyttelse af visse vandløb og søer over 100 m².

Beskyttelsen betyder, at der ikke må ændres i tilstanden ved fx bebyggelse, opdyrkning, anlæg, tilplantning, dræning og opfyldninger.

Indenfor indvindingsområdet, langs den nordlige side af Gunderupvej er der registreret et beskyttet overdrev efter naturbeskyttelseslovens § 3. Der er tale om et kalkoverdrev opstået, som følge af kalkindvindingen på stedet. Fortsat råstofindvinding vil ikke have negativ indflydelse på dette overdrev – tværtimod kan det forventes, at der på sigt vil opstå flere kalkoverdrev på de skrænter, som opstår som følge af råstofindvindingen.

Lige nord for indvindingsområdet, langs Volstedvej, er der registreret 2 beskyttede småsøer. Der er tale om nedsivningsbassiner etableret af kalkværket til nedsivning af kalkholdigt skyllevand bl.a. fra den vaskeplads der er indrettet til at skylle kalk af lastvognenes hjul ind udkørsel til det offentlige vejnet. Den fortsatte indvinding i det eksisterende råstofområde vil ikke påvirke de beskyttede søer negativt – tværtimod er søerne afhængige af fortsat tilførsel af vand. Nedsivningsbassinerne er godkendt af Miljøstyrelsen den 20. januar 1997.

Beskyttelseslinier omkring søer og åer – naturbeskyttelseslovens § 16

Der må ikke placeres bebyggelse, campingvogne eller lignende eller foretages beplantning eller ændringer indenfor en afstand af 150 meter fra søer med en vandflade på mindst 3 ha og de vandløb der er registreret med en beskyttelseslinie.

Der er i indvindingsområdet eller dets nærhed ikke registreret hverken søer eller vandløb med beskyttelseslinier.

Beskyttelse omkring fortidsminder – naturbeskyttelseslovens § 19

Ved fortidsminder, der er beskyttet efter bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven, må der ikke foretages ændringer i tilstanden af de arealer der er beliggende nærmere end 100 meter fra fortidsmindet.

Der er registreret et fortidsminde på matr.nr. 5i Mjels By, Ferslev ca. 50 meter vest for Voldstedvej – vest for råstofindvindingsområdet 2. Den eksisterende råstofindvinding er beliggende indenfor beskyttelseszonen. Fortidsminderegistreringen gælder en kirke/kirkegård (1067-1299 e.kr.). Der er ikke synlige spor efter fortidsmindet i terrænet og arealet (også indenfor beskyttelseszonen) dyrkes landbrugsmæssigt. Fredningsmyndighederne har tinglyst deklaration vedrørende fortidsmindet, heraf fremgår at arealet må indgå i almindelig landbrugsmæssig drift.

Idet der tale om et fortidsminde, der ikke er synligt i terrænet vil fortsat råstofindvinding i det eksisterende indvindingsområde ikke påvirke fortidsmindet negativt – hverken fysisk eller visuelt.

I råstoffilladelsen vil der blive indarbejdet dispensation fra naturbeskyttelseslovens §19 til at fortsætte den eksisterende drift inden for beskyttelseszonen.

5.3 Områder omfattet af museumsloven

Beskyttede sten- og jorddiger (§29a)

Museumsloven indeholder en beskyttelse af sten- og jorddiger. Kommunen kan i særlige tilfælde dispensere fra bestemmelserne. Der er i kommunens GIS-system registreret et dige i det eksisterende indvindingsområde. Diget eksisterer ikke i terrænet og det er vurderet med støtte fra Historisk museum, at der er tale om en fejlregistrering af en gammelgravefront. Normalt vil gamle historiske diger fremgå af gamle historiske kort, bl.a. målebordsblade og GI-Kort. Den pågældende digeregistrering fremgår ikke af disse kort og kan heller ikke erkendes på de gamle luftfotoserier, som Aalborg Kommune har til rådighed. Samlet vurderer Aalborg Kommune, at der er tale om en fejlregistrering.

Beskyttede fortidsminder – museumsloven §29e

Ifølge museumsloven må der ikke foretages ændringer i tilstanden af fortidsminder. På fortidsminder og indenfor en afstand af 2 meter fra dem må der ikke foretages jordbehandling, gødes eller plantes. Der kan i særlige tilfælde meddeles dispensation fra beskyttelsen.

Inden for det eksisterende og ansøgte indvindingsområde findes der ingen registrerede fortidsminder. Nærmeste fortidsminde er registreringen af en kirke/kirkegård beliggende ca. 50 meter vest for Volsted – se afsnit 5.2.

5.4 Områder omfattet af fredskovspligt – skovlov
Skove der er noteret som fredskov er regulerede af skovloven – herunder beskyttet mod fældning. Der er ikke registreret fredskov på kalkværkets graveområde.

5.5 Naturtyper og vegetation

Kalkbruddets skrænter er tidligere undersøgt ved feltundersøgelser. Skrænterne karakteriseres som kalkoverdrev, hvilket jf. afsnit 5.2. også stemmer overens med den registrering som kalkoverdrev, der er foretaget for den nordlige skrænt langs Gunderupvej.

Jordbunden består af ren kalk, kalkholdig sand/muld, samt kalkholdigt ler/sand.

Kalkskrænterne er nogle steder dækket af vegetation og andre steder rå kalkflade. De steder hvor overdrevene er dækket af vegetation består vegetationen af græsser og urter. Der er fundet bl.a. farvereseda, gul reseda, fladstrået rapgræs, stor knopurt, vild guleros, pastinak, hulkravet kodriver, knold-rottehale, stivhåret kalkkarse, følfod og løvetand. De fundne arter er karakteristiske for kalkoverdrev. Der er ikke rødlistearter i mellem.

6 Trafik, støj, vibrationer, støv og vand

Trafik

Transport af råstoffer til og fra området foregår primært med lastbiler. En mindre del kalk afhentes med traktor af lokale landmænd.

Den maksimale udleveringskapacitet er på ca. 350 tons pr. time, svarende til ca. 10 lastbiler pr. time.

I højsæsonen (2 x ca. 1 måned pr. år) vil der kunne være en maksimal daglig til- og frakørsel af 100 lastbiler i tidsrummet mellem kl. 06.00 og 18.00.

Dette tal forventes ikke at stige ved en forlængelse af den nuværende indvindingstilladelse, da produktionen ikke forøges i forhold til de nuværende indvindingstilladelser på 100.000 tons pr. år.

Støj

I de nuværende indvindingstilladelser er der opstillet støjgrænser for virksomhedens støjbidrag ved boliger i omgivelserne efter nedenstående retningslinjer.

Virksomhedens eksterne støjniveau målt efter retningslinierne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 eller beregnet efter retningslinierne i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1993 og angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må ikke overstige nedenstående grænseværdier:

mandag - fredag	kl. 06.00-07.00	40 dB(A)
mandag - fredag	kl. 07.00-18.00	55dB(A)
lørdage	kl. 07.00-14.00	55 dB(A)

Maksimalværdien af støjniveauet i perioden kl. 06.00 - 07.00 må ikke overstige 55 dB(A).

Ifald der fremkommer klager over støjgener fra virksomheden, eller tilsynsmyndigheden af anden grund finder det nødvendigt, skal virksomheden på forlangende udføre målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet efter ovennævnte vejledning. Målingerne eller beregningerne skal foretages af et firma, der enten er autoriseret til det eller godkendt af tilsynsmyndigheden.

Støjbelastning

Den primære støjkilde ved indvindingen af kalk er scrape-ren, herudover er der støj fra bulldozeren og traktorerne, som anvendes i forbindelse med opharvning af kalken, samt fra gummihjulslæsseren som især anvendes til læsning af lastbiler.

I højsæsonen for kalkudlevering, som varer ca. 1 måned 2 gange om året, vil der kunne være en maksimal trafik på ca. 100 lastbiler om dagen. I de dage, hvor der leveres dolomitkalk (ca. 3-4 dage ca. 2 gange om året), vil der kunne være en maksimal trafik på op til 40-50 lastbiler om dagen.

Al indvinding og kørsel foregår normalt på hverdage mellem kl. 6:00 og 18:00. Der vil kunne ske indvinding af kalk i enkelte weekender på grund af vejrlig.

Målinger og beregninger af støj fra graveområdet

Der er foretaget målinger af støjbidraget fra indvinding af kalk. Målinger er foretaget forskellige steder i skel samt ved beboelsen på Gunderupvej nr. 307, ca. 75 m syd for Mjels Østergaard Kalkværks indvindingsområde 1.

Målingerne viser, at støjbidraget fra indvindingsområdet er 50 - 52 dB(A), afhængig af hvor i området, der sker indvinding.

Vurdering af støj

Målingerne viser, at støjgrænserne ikke overskrides ved nabobeboelser, når der foretages indvinding mellem kl. 7 og 18 på hverdage og kl. 7 og 14 på lørdage.

Vibrationer

Der vurderes ikke at være infralyd eller vibrationer i beboelser i omgivelserne som følge af graveaktiviteterne.

Støv

Den primære kilde til støv er, når kalken transporteres i scraper til stak. Den oplagrede kalk bliver opbevaret i lagerhallen.

Det, at graveområdet ligger lavere end det omgivende terræn og er omgivet af levende hegn mod naboskel, reducerer ligeledes ophvirvling af støvpartikler til omgivelserne.

Der er i indvindingstilladelserne stillet vilkår om, at råstofgraven ikke må øge den normale støvbelastning for området.

Regnvand

Regnvandet løber som overfladevand via interne nedløbsbrønde afvandingsledninger til 2 nedsivningsbassiner. Disse bassiner gør, at hverken regnvand eller deri opslæmmede partikler bliver ledt ud i det offentlige afvandingssystem. Nedsivningsbassinerne er godkendt af Miljøstyrelsen.

Spildevand

Spildevandet, der er almindelig sanitetsvand, ledes via en septiktank til et nedsivningsanlæg.

7. Affald, jord og råstoffer

Affald

Der frembringes kun begrænsede mængder affald på virksomheden. Service og reparationer på scrapere, traktorer og gummigeder etc. sker på eget værksted. Virksomhedens affald består primært af:

- Oliefiltre: Opbevares i lukket stålcontainer. Bortskaffes via autoriseret affaldsindsamler.
- Batterier: Opbevares ikke. Afleveres ved køb af nye.
- Spildolie: Opbevares i olietønder placeret indendørs, sikret med stålcontainer.
- Metalskrot: Bortskaffes af produkthandler.
- Dagrenovation: Afhentes i Aalborg Kommunes renovationsordning.

Jord

Al jord, som afgraves, for at råstofferne kan indvindes, deponeres i bestemte områder på ejendommen for til sin tid at blive brugt i efterbehandlingen, når råstofferne i området er indvundet.

Råstoffer

Der anvendes samlet ca. 90.000 liter dieselolie og smøreolie om året til indvinding af 100.000 tons kalk. Til opvarmning af mandskabsfaciliteter og værksted anvendes fyringsolie.

Der anvendes strøm til intern transport og lys.

Kalkværket har egen vandboring og anvender ca. 300 m³ vand om året til driften.

Forbruget pr. produceret ton kalk af diesel, fyringsolie og vand forventes ikke at stige ved en forlængelse af den nuværende indvindingstilladelse.

8. Grundvand og overfladevand

8.1 Grundvand

Retningslinier i statens vandplaner

I Landsplandirektivet og i forslag til Statens vandplaner, er der opstillet retningslinier for grundvandsbeskyttelse. I planerne ligger graveområdet i et område der er udpeget som nitratsfølsomt indvindingsområde. Grundvandet i området er sårbart, fordi der ikke eksisterer et lerlag over grundvandsmagasinet og er udpeget som område med særlige drikkevandsinteresser.

Ved råstofindvinding skal grundvandsressourcen beskyttes mod forurening både under indvinding og i forbindelse med efterbehandling af råstofgrave. Særlige beskyttelsesforanstaltninger skal foretages i områder med særlige drikkevandsinteresser og i indvindingsopland til almene vandværker.

Der er ofte sammenfald mellem råstof og vandindvindingsinteresser. I områder med særlige drikkevandsinteresser og indvindingsopland til almene værker gælder det om at undgå, at de efterbehandlede råstofgrave efterfølgende anvendes på en måde, som kan medføre forurening af grundvandet. Anvendelse, som kan medføre forurening af vandmiljøet er almindeligt landbrug, intensivt drevet skovbrug, rekreative arealer uden forbud mod anvendelse af gødning og pesticider, industriformål og tekniske anlæg m.v.

Ved valg af fremtidig anvendelse kan der i områder med særlige drikkevandsinteresser blive tale om:

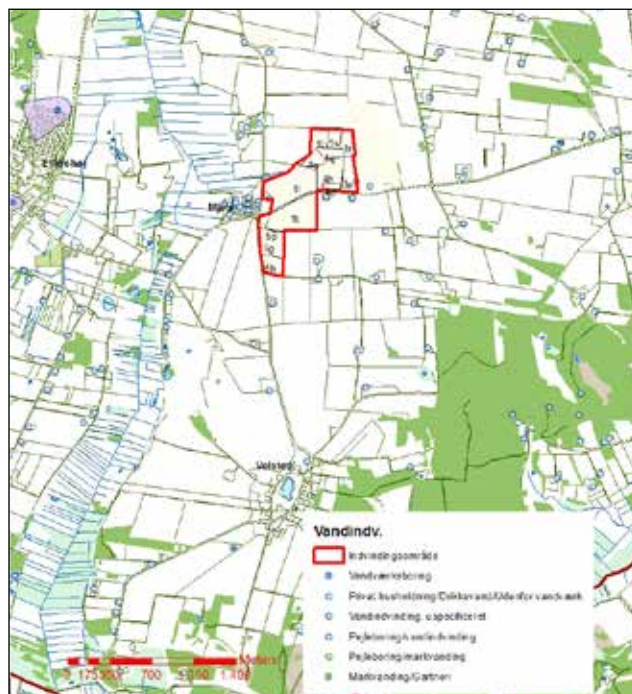
- Ekstensiv landbrugsudnyttelse i form af vedvarende græs eventuelt med høslet.
- Tilplantning med skov.
- Rekreative arealer med en blanding af græs og beplantning.
- Naturarealer uden anden anvendelse.

Indvindingsområdet er beliggende i et område med særlige drikkevandsinteresser (Områder med særlige drikkevandsinteresser har højeste prioritet for drikkevand, og det er indenfor disse områder, at nitratfølsomme områder udpeges. Det skal derfor sikres, at der ikke sker nedsivning af forurenende stoffer til grundvandet. I råstoftil-ladelsen indvindingstilladelsen vil der blive stillet krav til håndtering af forurenende materialer såsom olie samt til efterbehandlingsprocedurer.

Vandindvinding i området

Der findes i lovgivningen ingen eksakte afstandskrav for afstanden mellem råstofgrave og drikkevandsboringer. I rapporten "Råstofindvinding på land – Drejebog for VVM", som er udgivet af Skov- og Naturstyrelsen i 2007 anbefales det dog, at der som udgangspunkt respekteres en beskyttelseszone på 300 meter for almene drikkevandsboringer og 50 meter for private vandboringer/brønde. Mjels Østergaard Kalkværk har egen boring på deres ejendom. Herudover findes der en række private boringer bl.a. i landsbyen Mjels. Afstanden fra indvindingsarealerne til de nærmeste boringer er ca. 120 meter. De nærmeste almene vandværker er AKV-Ferslev (nord for indvindingsområdet) og AKV-Ellidshøj Nord, som begge ligger ca 1,8 km fra graveområdet.

Det vurderes, at afstanden fra kalkværket til både private såvel som almene borer er så tilstrækkelig at der ikke er risiko for, at kalkindvindingen vil påvirke disse borer.

9. Befolkning og sundhed

Det er vigtigt at søge at opnå eller fastholde, at det omgivende miljø giver mennesker mulighed for at opretholde en tilfredsstillende sundhedstilstand.

En fornyelse af indvindingstilladelsen vil ikke medføre en forøget påvirkning fra støjforurening, luftforurening eller anden similar forurening, og det vurderes, at der samlet set ikke vil ske en øget sundhedspåvirkning af omgivelserne af negativ karakter.

10. Miljøafledte socioøkonomiske effekter

De miljøafledte socioøkonomiske effekter beskriver samfundsmæssige eller lokale samfundsmæssige påvirkninger. Med dette menes områdets sociale og økonomiske struktur herunder erhvervsliv og påvirkning af 3. mand som følge af de forventede miljøpåvirkninger.

Det omhandlede kalkindvindingsområde er omgivet af landbrugsarealer, som ikke vil blive påvirket som følge af en fornyet indvindingstilladelse.

I indvindingsperioden kan indvindingsområdet fortsat ikke anvendes som landbrugsjord.

Efter indvindingsperioden vil arealet blive efterbehandlet til ekstensivt landbrugs og/eller naturformål. Det vurderes, at dette ikke vil påvirke erhverv i området i økonomisk negativ retning.

De nærmeste boliger ligger i landsbyen Mjels. Det vurderes, at fortsat tilladelse til indvinding af kalk kun vil påvirke de omkringliggende naboer i begrænset omfang.

Indvindingsområdet ligger under de omkring liggende ejendommers arealers terrænniveau og er omkranset af træbevoksninger. De visuelle ændringer i landskabet vil set fra disse arealer således være begrænsede.

I og med at indvindingen gradvist sænker terrænet vil støj- og støvbelastningen fra indvindingen også gradvist blive reduceret. Det vurderes, at støj- og støvbelastningen bliver minimal. I råstoftilladelsen bliver der indbygget vilkår om overholdelse af Miljøstyrelsens officielle støjkrav, samt vilkår for støvbelastningen fra kalkindvindingen.

Sammenfattende vurderes det, at lokalsamfundet ikke vil blive påvirket af miljøafledte socioøkonomiske effekter forårsaget af en tilladelse til fortsat indvinding af kalk i det eksisterende kalkbrud.

11. Områdets tilstand efter indvinding

Efter endt råstofindvinding skal området efterbehandles til ekstensivt landbrug og/eller naturformål i overensstemmelse med den efterbehandlingsplan der knyttes til råstoftilladelsen.

Det udgravede område må ikke tilføres fremmed jord ved efterbehandlingen.

Efterbehandlingen baseres således på udlæg de depoter af overjord og muld der er lagt i depot i forbindelse med opstart af indvindingen.

Når indvindingsområdet er efterbehandlet ved udlæg af overjord og muld, herunder tilretning af skrænter mv, kan arealet anvendes til ekstensivt landbrug og/eller naturformål – fx ekstensiv afgræsning med kvæg eller skovrejsning. Det vil ikke være tilladt at anvende gødning eller sprøjtemidler.

Endvidere vil der ikke blive tilført jord fra andre områder, idet den aførmede, opmagasinerede overjord og muldjord fra arealerne vil blive genudlagt. Hertil kommer, at tilførsel af fremmed jord til råstofgrave er omfattet af et generelt forbud, jf. jordforureningsloven.

Efterbehandlingen forventes først påbegyndt, når kalkressourcen er opbrugt.

Efterbehandlingen vil ske ved, at de frasorterede flintmaterialer spredes ud over indvindingsarealerne, hvorefter overjorden fra depoterne fordeles jævnt ud over indvindingsarealerne og derpå muldjorden. Der vil i forbindelse med efterbehandlingen kunne gives mulighed for at bevare nogle af de rå kalkskrænter som geologiske profiler og af hensyn til dyre- og planteliv.

Efter retablering vil koten være ca. 12,0 DVR 90 på indvindingsområdets laveste punkt. Skrænterne vil hovedsageligt bestå af naturlig opstået vegetation.

I forbindelse med efterbehandlingen vil bygninger og installationer blive fjernet. Der vil dog i det omfang, at bygninger kan anvendes i forbindelse med ejendommens efterfølgende anvendelse kunne ske en godkendelse af, at disse bevares.

Der stilles sikkerhed i form af garanti fra pengeinstitut eller tilsvarende, som sikrer, at efterbehandling kan foretages i overensstemmelse med den efterbehandlingsplanen, der er knyttet til indvindingstilladelsen.

12. Alternativer

0-alternativet

Området ved Mjels er udlagt som graveområde i Råstofplan 2012 for Region Nordjylland.

I dette område har Mjels Østergaard Kalkværk i dag en tilladelse til indvinding af kalk, som ud udløber den 1. juli 2013.

Mjels Østergaard Kalkværk er en betydende leverandør af jordbrugskalk og magnesiumkalk til landbruget. Nordjylland er den region i Danmark, hvor der indvindes mest kalk.

Indvinding af jordbrugskalk kræver store investeringer i produktionsudstyr. Derfor lægges der i råstofplanlægningen, jf. Region Nordjyllands Råstofplan 2012 også vægt på, at eksisterende virksomheder sikres så langt frem i tiden, at de har rimelige muligheder for at foretage investeringer i vedligeholdelse og udvikling af produktionsudstyr.

Ifølge Råstofplan 2012 for Nordjylland er det også vigtigt, at det tilstræbes at en råstofforekomst udnyttes inden arealet overgår til en anden anvendelse, som hindrer eller besværliggør en senere indvinding.

0-alternativet vil være, at der ikke bliver meddelt fornyet tilladelse til indvinding. Dette vil medføre, at ca. 3.475.000 m³ (svarende til ca. 6.000.000 tons) kalk beliggende i et område udlagt som råstofindvindingsområde ikke vil kunne indvindes.

Et alternativ til det beskrevne projekt vil være at etablere et nyt råstofindvindingsområde et andet sted i Nordjylland, men miljøbelastningen vil overordnet set være den samme.

Et andet alternativ vil være, at kalken i stedet fragtes fra de andre få steder i landet, hvor kalkforekomster findes tilgængelige, eller fra udlandet. I så fald forøges den overordnede trafik- og miljøbelastning, hvilket ikke er ønskværdigt for samfundet.

Det er derfor hensigtsmæssigt at meddele tilladelse til fortsat kalkindvinding, så ressourcerne udnyttes bedst muligt, og samtidig fremtidssikrer den etablerede virksomhed i et område, hvor råstofindvindingen har været i gang siden 1960.

Det vurderes ud fra en overordnet samlet miljø- og samfundsmæssig betragtning, at det er mest hensigtsmæssigt, at udnytte råstofressourcen i den eksisterende indvinding bedst muligt, inden der åbnes ny graveområder andre steder.

13. Afværgeforanstaltninger og overvågning

I de foregående afsnit er det beskrevet hvilke virkninger fortsat kalkindvinding kan have på det omgivende miljø. I det konkrete projekt er det især forholdet til støj, støv, grundvand og natur som er væsentlige.

For at forebygge, nedbringe eller neutralisere uønskede miljøeffekter vil følgende foranstaltninger blive foretaget.. Disse foranstaltninger betegnes som afværgeforanstaltninger.

Afværgeforanstaltninger før drift igangsættes

Der foretages en række foranstaltninger til at begrænse påvirkning af miljøet:

- Støj ved boliger er søgt reduceret ved at plante hegn i skel, så de fungerer som støjskærm. Disse hegn skal samtidigt hjælpe med til, at fang og dæmpe opvirling af støv.
- Al afgravet overjord opbevares i depoter på ejendommen til brug i efterbehandlingsfasen.
- Afværgeforanstaltninger i driftsfasen
- For at hindre nedsivning af forurenende stoffer til grundvandet opstilles en række krav i indvindingstilladelsen:
- Der må kun graves indtil 2 m over grundvandsspejlet.
- Dieselolie mv. (mineralprodukter) må ikke oplagres i graven. Lagrene skal ligge oven for udgravningen og tilpas langt fra, så der ikke er risiko for nedstyrtning i graven. De 3 eksisterende olietanke (henholdsvis 10.000 liter, 10.000 liter og 1.200 liter) er placeret uden for graven ved værkstedet. Derudover opstilles krav til opsamling af spildolie fra værkstedsaktiviteterne.
- Der må ikke bruges kemiske midler i råstofgraven til fx bekæmpelse af planter.

For at undgå, at støjgener fra virksomheden kommer til at udgøre et problem, opstilles følgende retningslinier i indvindingstilladelsen:

- Hvis der kommer klager omkring støjgener fra virksomheden, skal på tilsynsmyndighedens forlangende

udføres målinger eller beregninger af støjniveauet efter de retningslinjer, som er angivet i Miljøstyrelsens vejledninger om støj. Målingerne eller beregningerne skal foretages af et firma, der enten er autoriseret til det eller godkendt af tilsynsmyndigheden.

- Hvis målingerne eller beregningerne viser, at støjen er højere end tilladt, skal virksomheden sørge for, at der bliver gjort noget for at bekæmpe støjen.

For at undgå, at støvgener kommer til, at udgøre et problem, opstilles der i råstofstilladelsen vilkår om, at indvindingsaktiviteten ikke må forårsage støvgener udenfor indvindingsområdet og at hvis det sker skal, så skal der iværksættes foranstaltninger der kan dæmpe støvflugten.

Afværgeforanstaltninger efter endt råstofindvinding

I den nye, samlede indvindingstilladelse opstilles krav til efterbehandlingen af området samt til, hvordan området herefter bliver anvendt. Herunder også forbud mod anvendelse af gødning og sprøjtemidler og andre grundvandsforurenende stoffer i den fremtidige anvendelse af området.

Overvågning

Samtidig med at kommuneplantillægget med VVM-redegørelsen udarbejdes skal der udarbejdes en ny indvindingstilladelse, som dækker det samlede område, og som skal erstatte den nuværende indvindingstilladelse. Indvindingstilladelsen kan først udstedes, når VVM-redegørelsen og kommuneplantillægget er endeligt vedtaget. I indvindingstilladelsen opstilles en række specifikke vilkår til virksomheden bl.a.:

- Detaljeret grave- og efterbehandlingsplan for området.
- Der skal foreligge garanti fra pengeinstitut eller kautionsforsikring, som sikrer, at grave- og efterbehandlingsplanen kan opfyldes.
- Der opstilles retningslinjer for støj, støv og affald.
- Der skal betales afgift til staten for hvert ton kalk, der indvindes.
- Der opstilles vilkår for indretning og drift, som beskytter grundvandet mod forurening.

14. Sammenfattende redegørelse (maj 2013)

Baggrund

I forbindelse med byrådets endelige vedtagelse af planen, skal der efter miljøvurderingslovens § 9 foreligge en sammenfattende redegørelse for;

- hvordan miljøhensyn er integreret i planen,
- hvordan miljørapporten og udtalelser fra offentlighedsfasen er taget i betragtning,
- hvorfor den vedtagne plan er valgt på baggrund af rimelige alternativer, og
- hvorledes kommunen vil overvåge de væsentligste miljøpåvirkninger af planen.

Integrering af miljøhensyn i planen

Miljøhensyn indgår på flere måder i planen:

- Mod naboskel bevares generelt en træbeplantet bræmme, hvor der ikke indvindes af hensyn til landskabs- og støvpåvirkning.
- Afgravet overjord deponeres midlertidig til brug for senere efterbehandling af området, så der ikke skal tilføres ny jord til området.
- Der kan for udvikling af biodiversitet, efter aftale med Aalborg Kommune, efterlades skræntpartier uden efterbehandling med overjord og muld.
- Det forudsættes i planen, at der i råstoftilladelsen bliver stillet en række vilkår i forhold til sikring af grundvandsressourcen, det drejer sig bl.a. om maksimal gravedybde, samt håndtering og opbevaring af miljøfarlige stoffer.
- Det forudsættes i planen, at der i råstoftilladelsen bliver stillet vilkår, der sikrer, at indvindingsaktiviteten ikke må forårsage støvgener udenfor indvindingsområdet. Konkret vil der bl.a. blive stillet vilkår om fast belægning i køreområdet på virksomheden og at vogntog læsses på en måde, så der ved transport ikke er risiko for tab af kalk på veje.

Betydningen af miljørapporten og udtalelser fra offentligheden

Miljørapporten har medvirket til at afdække relevante miljøforhold og afværgekonsekvenser i relation til støj, støv natur og grundvand.

I forbindelse med første offentlighedsfase indkom der 2 bemærkninger fra naboer. Henvendelserne vedrørte gener som naboerne har oplevet ved den hidtidige drift af anlægget. Hensyn hertil er indarbejdet i redegørelsen.

I anden offentlighedsfase indkom der 1 bemærkning fra naboer til planforslaget, primært vedrørende støvgener.

Derudover har Aalborg Kommune løbende i forbindelse med offentlighedsfaserne modtaget meldinger fra omboende vedrørende gener fra kalkstøv, herunder tilsmudsning af omkringliggende veje og private ejendomme. Kommunen har sideløbende været i dialog med kalkværket om iværksættelse af tiltag der kan forhindre disse gener. Kalkværket har installeret nyt vaskeudstyr ved skyllepladsen, der ligger inden udkørslen til offentlig vej. Endvidere har kalkværket indkøbt et nyt fejageaggregat med opsamlere til fejning af de omkringliggende veje. Tilbage meldingen fra naboerne er, at udstyret ikke virker og at fejageaggregatet ikke forhindrer, at der ved fejning af vejen hvirvles støv op og dermed indover naboejendommene. Kalkværket har på deres side erkendt, at maskinen ikke har virket efter hensigten fra starten, men at det forventes, at indkøring og indstilling vil afhjælpe problemet.

Kommunen har løbende besigtiget forholdene, bl.a. i forbindelse med naboernes klager over kalkgener. Det er forvaltningens vurdering, at støvgenerne har et omfang og en hyppighed, der gør det nødvendigt, at reagere i forhold til vilkårene i en ny råstoftilladelse. Det skal bemærkes, at færdselspolitiet har meddelt, at de vil skærpe opmærksomheden mod transporter i området, i forhold til kørsel med overlæs.

På baggrund af ovenstående vil der i den kommende råstoftilladelse blive stillet en række vilkår, der skal forhindre støvgenerne for naboerne. Der vil i den ny råstoftilladelse bl.a. blive stillet vilkår om etablering af fast belægning (asfalt/betonsten) på forpladsen mellem vægt, værksted og kalklade og ved læssepladsen, således at lastvognene ved læsning ikke skal køre rundt i kalk, for

derefter at "slæbe" det med hjulene ud på vejene. En fast belægning betyder også, at nødvendig og løbende fejning fortrinsvis kan lokaliseres til kalkværkets egen ejendom.

Det vil i råstoftilladelsen også blive indskærpet i vilkårene, at kalkværket ved læsning af vogntogene skal sikre, at vogntogene læsses på en sådan måde, at der ved transporten ikke er risiko for tab af kalk til vejene. Råstoftilladelsen indeholder endvidere vilkår om, at såfremt kalkindvindingen på trods af ovennævnte alligevel giver støvgener, så har kalkværket pligt til, at iværksætte tiltag der forhindrer disse gener i at opstå.

Vilkårene i råstoftilladelsen forventes at kunne fjerne generne for omboende.

Alternativer

I forhold til hovedprojektet indgår der ikke andre alternativer end 0-alternativet.

Overvågning

Overvågningsprogrammet er beskrevet i kapitel 8 i redegørelsen. Udover det, der er beskrevet her, vil kommunen føre tilsyn med, at de opstillede tidsfrister i indvindingstilladelsen overholdes, samt løbende i øvrigt føre uanmeldte tilsyn med virksomhedens drift.

15. Litteraturliste

Administration af råstofloven – en vejledning til regioner og kommuner. Naturstyrelsen september 2012.

Råstofindvinding på land – drejebog for VVM. Skov & Naturstyrelsen 2007.

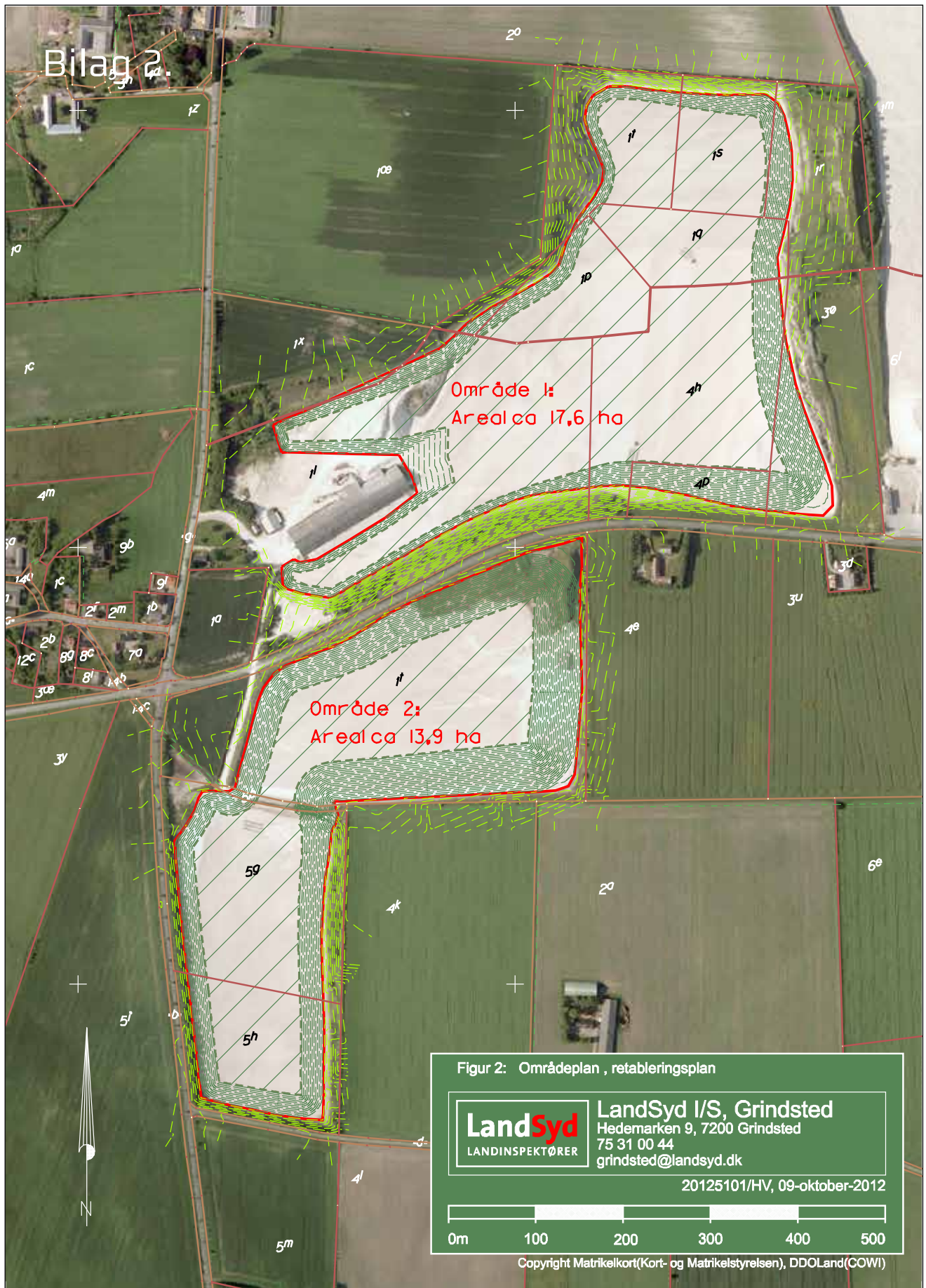
VVM-redegørelse og miljøvurdering for råstofområdeindvinding af kalk i Mjels. Udarbejdet i forbindelse med råstof tilladelse til Dankalk -2010.

Bilag

Bilag 1: Figur 5 – Korte kort, Landinspektør Syd I/S, Grindsted

Bilag 2: Figur 2 – Landinspektør Syd I/S, Grindsted

Teknik- og Miljøforvaltningen

Stigsborg brygge 5
9400 Nørresundby

Tlf. 9931 2000
Fax 9931 2009

www.aalborgkommune.dk
teknik.miljoe@aalborg.dk